

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-10-158S

СИЛАБУС	Культура безпеки на об'єктах міського господарства	
SYLLABUS	Safety culture at municipal facilities	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	BK 5.2	
Освітній рівень Level of Education	магістерський (другий) Master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	19	«Архітектура та будівництво» «Architecture and construction»
Спеціальність Field of Study	192	«Будівництво та цивільна інженерія» «Construction and civil engineering»
Освітня програма Degree Programme	«Міське будівництво та господарство» «Urban construction and economyhold»	

м. Рівне – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Культура безпеки на об'єктах міського господарства» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Міське будівництво та господарство» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Рівне. НУВГП. 2023. 10 стор.

ОПП на сайті університету:

<https://nuwm.edu.ua/nni-ba/osvitni-prohramy/item/miske-budivnytstvo-ta-hospodarstvo>

Розробники силабусу:

Кухнюк О.М., к.т.н, доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28.08.2023 року.

В.о. завідувач кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності:
Кухнюк О.М., к.т.н., доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

Керівник (гарант) освітньої програми:

Ткачук, О. А., д.т.н., професор кафедри міського будівництва та господарства

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБА
Протокол № 1 від 29.08.2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА:
Макаренко Р.М., к.т.н., професор.

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА КУЛЬТУРА БЕЗПЕКИ НА ОБ'ЄКТАХ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітня програма	<i>Міське будівництво та господарство</i>
Спеціальність	<i>192 «Будівництво та цивільна інженерія»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік 2 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредити</i>
Лекції:	<i>16 год/2 год</i>
Практичні заняття:	<i>14 год/8 год</i>
Самостійна робота	<i>60 год/80 год</i>
Курсова робота:	-
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРІВ

Лектор

Кухнюк Олег Миколайович,
к.т.н., доцент.

Вікіситет

<https://cutt.ly/FgFISfk>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-4632-9771>

Канали комунікації

o.m.kukhniuk@nuwm.edu.ua

<https://exam.nuwm.edu.ua/mod/forum/view.php?id=7723>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Вивчення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти необхідного рівня знань, умінь та компетенцій з правових і організаційних питань культури безпеки життєдіяльності, екологічної культури, культури охорони праці, а також активної життєвої позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я людини відносно результатів їх діяльності..

Мета опанування навчальної дисципліни «Культура безпеки на об'єктах міського господарства» полягає у формуванні ціннісних орієнтирів, моральних принципів, норм поведінки, характеру трудових та соціальних навичок у сфері безпеки та надання високого рівня знань, умінь і компетенцій у сфері екологічної культури та культури безпеки праці..

Завдання курсу даної дисципліни при підготовці фахівців полягає в тому, щоб навчити майбутніх спеціалістів розуміти явища і процеси, що відбуваються у сфері охорони праці на сучасному етапі розвитку сучасних відносин. Лише поєднання глибоких знань з охорони праці та розуміння галузевих проблем охорони праці дасть можливість майбутнім фахівцям об'єктивно оцінювати можливі потенційні небезпеки в конкретних умовах виробництва та своєчасно вживати невідкладних заходів щодо запобігання негативним наслідкам.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/my/courses.php>
<https://ep3.nuwm.edu.ua/26693/>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

«Інженерна підготовка та благоустрій міських територій з курсовим проектом»

«Міське господарство», «Реконструкція міської забудови з курсовими проектами»

Компетентності

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК06. Прагнення до збереження довкілля.
- ФК01. Здатність інтегрувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі будівництва та цивільної інженерії, у поєднанні з дотриманням чинних нормативно-правових документів у сфері архітектури та будівництва, для вирішення складних інженерних задач широких або мультидисциплінарних контекстах.
- ФК04. Здатність управляти складними процесами в сфері будівництва та цивільної інженерії із урахуванням вимог охорони праці та промислової безпеки під час виконання робіт.

Програмні результати навчання (РН)*

- РН04. Забезпечувати якість при реалізації об'єктів будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спрямування).
- РН07. Розробляти заходи з охорони праці та довкілля при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.
- РН11. Управляти складними, непередбачуваними будівельними процесами, які потребують нових стратегічних підходів, включаючи здатність аналізувати та визначати технічний стан пошкоджених будівель, споруд та інженерних мереж і розробляти інноваційні проекти їх відновлення (відповідно до спрямування)

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1

Тема 1. Культура безпеки як галузь знань.

Поняття і складові культури безпеки.

Формування загальнокультурних компетенцій з культури безпеки. Культура безпеки життєдіяльності як складова культури безпеки.

Тема 2. Розвиток культури безпеки.

Філософія безпеки. Стадії розвитку культури безпеки. Практичні підходи до різних стадій розвитку культури безпеки. Вплив національної культури. Характерні практичні підходи до вдосконалювання культури безпеки. Оцінка прогресу в розвитку культури безпеки.

Тема 3. Оцінка наслідків небезпек.

Поняття та класифікація ризику. Визначення ризику на якісному рівні. Терміни, що використовуються. Загальна схема управління ризиками підприємства.

Змістовий модуль 2

Тема 4. Концепції глибокоешелонованого захисту.

Система фізичних бар'єрів. Система технічних та організаційних заходів. Взаємодія між фізичними бар'єрами й рівнями захисту в концепції глибокоешелонованого захисту.

Тема 5. Основні поняття соціоніки та соціометрії.

Поняття соціального поля. Соціальна система. Операціоналізація понять у соціоніці. Моделі індикаторів. Колективна рефлексологія.
Тема 6. Психологія безпеки.

Психологія безпеки як науковий напрямок. Психологія безпеки як поведінкова лінія людини. Психологічні причини техногенних аварій. Аналіз психологічних причин свідомих порушень правил безпечної роботи.

Структура навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Культура безпеки як галузь знань	2	-
2.	Розвиток культури безпеки	4	0,5
3.	Оцінка наслідків небезпек	2	-
4.	Концепції глибокоешелонованого захисту	4	0,5
5.	Основні поняття соціоніки та соціометрії	2	0,5
6.	Психологія безпеки	2	0,5
	Разом	16	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Практична робота 1. Визначення і характеристика культури безпеки	2	-
2.	Практична робота 2. Культура безпеки на рівні експлуатуючої організації	2	2
3.	Практична робота 3. Оцінка безпеки на основі ризику	2	-
4.	Практична робота 4. Характеристики невизначеності	2	-
5.	Практична робота 5. Оцінка ризику на об'єктах енергетики (1)	2	2
6.	Практична робота 6. Оцінка ризику на об'єктах енергетики (2)	2	2
7.	Практична робота 7. Самооцінка культури безпеки	2	2
	Разом	14	8

Форми та методи навчання

Методи навчання – демонстраційні.
 Технології навчання – імітаційні та неімітаційні, застосування практичних та навчальних кейсів.
 Засоби навчання - комп'ютерні та мобільні системи і мережі, мультимедійний проектор.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Інструменти, обладнання, мультимедійне та програмне забезпечення, інтерактивні дошки, використання яких передбачається навчальною дисципліною

Для оформлення звітів з практичних робіт рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice або LibreOffice. В якості навчальної

платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (поточна складова оцінювання 60 балів, підсумкова складова оцінювання 40 балів). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних видів робіт (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання результуючої оцінки, тобто за сумарною оцінкою усіх видів навчальних завдань більше або дорівнює 60 балів, здобувачу вищої освіти необхідно набрати до 60 балів поточної складової (практичні роботи) та до 40 балів у сумі двох модулів по підсумковій складовій оцінювання. У випадку виконання усіх видів робіт що передбачено силабусом з даної освітньої компоненти та умовами положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020) і здобувач отримав результуючу оцінку йому можна виставити «автомат» з даної освітньої компоненти, у випадку коли здобувач набрав менше результуючої оцінки та не відповідає вимогам положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020), підсумкова складова оцінювання скасовується і здобувач складає екзамен за структурою підсумкового контролю.

	Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання			
0.1. Лекційні заняття			
Змістовий модуль 1.			
1.	Культура безпеки як галузь знань	1	Опитування на лекції
2.	Розвиток культури безпеки	1	
3.	Оцінка наслідків небезпек	1	
Змістовий модуль 2.			
4.	Концепції глибокоешелонованого захисту	2	Опитування на лекції
5.	Основні поняття соціоніки та соціометрії	1	
6.	Психологія безпеки	1	
Усього бали за лекційні заняття		7	
1.2. Практичні заняття			
1.	Практична робота 1. Визначення і характеристика культури безпеки	7	Виконання завдань.
2.	Практична робота 2. Культура безпеки на рівні експлуатуючої організації	7	
3.	Практична робота 3. Оцінка безпеки на основі ризику	7	
4.	Практична робота 4. Характеристики невизначеності	7	
5.	Практична робота 5. Оцінка ризику на об'єктах енергетики (1)	7	

6.	Практична робота 6. Оцінка ризику на об'єктах енергетики (2)	7	
7.	Практична робота 7. Самооцінка культури безпеки	7	
8.	Виконання самостійної роботи	4	
Усього бали		53	
2. Підсумкова складова оцінювання			
1.	Модульний контроль №1	20	Комп'ютерне тестування
2.	Модульний контроль №2	20	Комп'ютерне тестування
Усього бали за підсумковою складовою оцінювання:		40	
Разом бали за освітню компоненту:		100	

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	22	0,5	11
2	7	1	7
3	1	2	2
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Оцінювання завдань підсумкового контролю

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	30	0,9	27
2	9	1	9
3	1	4	4
Разом	40	X	40

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- ✓ Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) (Наказ № 358 від 06.07.2020р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>
- ✓ Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ № 168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;
- ✓ Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ №310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університеті водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;

- ✓ Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;
- ✓ Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;
- ✓ Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Про охорону праці: Закон України від 14.10.92 р. № 2694 –XII. *Відомості Верховної Ради України*, 1992, № 49, 668 с.
2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII, *Відомості Верховної Ради України*, 1971, додаток до № 50, 375 с.
3. Про колективні договори і угоди: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*, 1993, № 36, 361 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 р. № 1112 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
5. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.
6. ДК 003:2010. Класифікатор професій. [Чинний від 2010-11-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України від 28.07.2010 №327.
7. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
8. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
9. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
10. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
11. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
12. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
13. Про затвердження Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ Міністерства охорони здоров'я N 102/85 від 06.06.95 р.
14. Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій. Наказ Міністерства охорони здоров'я N 107 від 14.02. 2012р.

Допоміжна література

15. ISO 26000 «Guidance on social responsibility», [International Organization for Standardization](#), November 2010.

16. В.А. Шоповалов. Забезпечення охорони праці при організації будівельних майданчиків. URL: <http://surl.li/kmwgm>.

17. Вовк Ю. Я., Вовк І. П. Охорона праці в галузі. Навчальний посібник. URL: <http://surl.li/kmwjd>.

18. П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, Р.М. Білик Охорона праці в галузі. Навчальний посібник. URL: <http://surl.li/kmwom>.

19. Закон України «Про охорону праці». Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992, № 49, ст. 668.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>

2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://lib.rv.ua>

3. Верховна Рада України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>

4. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Міністерство праці та соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>

6. Управління Держпраці у Рівненській області. URL: <http://rv.dsp.gov.ua/>

7. Журнал „Промислова безпека”. URL: <http://prombezpeka.com/>

8. Журнал «Охорона праці». URL: <http://ohoronapraci.kiev.ua/>

9. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua/>

Поєднання навчання та досліджень*

Здобувачі освіти отримують інформацію щодо найбільш сучасних методичних, організаційних, технічних і технологічних заходів і засобів, спрямованих на зниження ризиків негативних впливів на здоров'я працівників від дії електричного струму, потребує від студентів участі (під керівництвом викладача) у постійному аналітичному дослідженні їх фізичної, хімічної, біологічної, інформаційної суті і трансформації результатів аналізу в конкретні засоби та заходи з поліпшення умов праці.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Навички комунікації
- Вміння працювати в критичних умовах
- Вміння брати на себе відповідальність за прийняті рішення
- Лідерство + самостійність у професійних діях
- Успішна робота в команді
- Необхідність управляти своїм часом
- Здатність логічно і критично мислити

Дедлайни та перескладання

1. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

2. Прездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidroz dili/navch-tsentr-nezalez hnoho-otsiniuvannia-znan/dokument>.

3.Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <http://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачам вищої освіти можливе перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita> На платформах edEx, FutureLearn та інших подібних можна самостійно опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання

Правила академічної доброчесності

1. Положення про виявлення та запобігання академічного плагиату в НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>
2. Кодекс честі студентів <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>

Вимоги до відвідування

Не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/> При об'єктивних причинах пропуску занять, необхідно самостійно відпрацювати пропущений матеріал і захистити його. <https://exam.nuwm.edu.ua/>
Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП. <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/42>

Автор
В.о. завідувача кафедри

Олег КУХНЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1090 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00